

A ג"ד

Intro

Today we will Be"H learn of דף י"ט of קידושין. Some of the topics we will learn about include:

יעוד

A master may marry his maidservant, or marry her to his son.

Although

אין אישות לקטן

A minor's marriage is meaningless, with the exception of יבום, if he is nine years old and performs יבום. The Gemara discusses whether he can perform יעוד.

The Gemara discusses whether יעוד is performed using מעות הראשונות

The original purchase money;

And the marriage takes effect retroactively;

Or

פרוטה שעליה

The value of her outstanding servitude;

And the marriage takes effect at that time.

A

יעוד

אין אישות לקטן

Whether יעוד is performed using

פרוטה

מעות

שעליה

OR

הראשונות

The value of her outstanding servitude

The original purchase money

B

This leads to several practical differences, including:

אין שהות ביום

If יעוד can be performed when the remainder of her term is not worth a פרוטה;

דעת דידה

If we require her consent at the time of the יעוד; and

קידשה לאחר

Her father accepts Kiddushin from someone else before the master performs יעוד.

B

אין שהות ביום

דעת דידה

קידשה לאחר

C מתנה על מה שכתוב בתורה
A stipulation that directly contravenes a Torah law is ineffective. The Gemara discusses a sale of a אמה that precludes the possibility for יעוד.

מוכרה לפסולים

A אמה can be sold to someone who she may not marry; for example, ממזר ונתין, who קידושין תופסין בחייבי לאוין

However, it is a מחלוקת whether מוכרה לקרובים

She can be sold to a relative, who אין קדושין תופסין בה

Kiddushin would be ineffective;

C

מתנה
על מה
שכתוב בתורה

מוכרה
לפסולים

מוכרה
לקרובים

1 So let's review...

The Gemara continues exploring the Halachos of יעוד:
 The Pasuk says
 ואם לבנו ייעדנה
 The master may also marry her off to his son.

The Gemara inquires
 מהו שמייעד אדם לבנו קטן
 Can יעוד be performed by the master's minor son?
 בנו אמר רחמנא
 בנו כל דהו
 Does the term בנו include a son of any age?
 או דילמא
 בנו דומיא דידיה
 מה הוא גדול
 אף בנו גדול
 Or only an adult son, similar to the master?

1

יעוד

ואם לבנו ייעדנה

The master may also marry her off to his son

The Gemara inquires

מהו שמייעד אדם לבנו קטן?

Can יעוד be performed by the master's minor son?

בנו אמר רחמנא...

בנו
 דומיא דידיה

מכ פוא גדול
 אף בנו גדול

בנו
 כל דהו

A son
 of any age?

2 As part of this discussion the Gemara points out that although generally

אין אישות לקטן
 A minor cannot affect קידושין, because the Pasuk says
 כי יקח איש אשה
 The word איש excludes a minor. However,
 יש אישות לקטן
 A minor CAN have a marriage in a case of
 יבם בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו
 And as Rashi quotes the Gemara in מסכת נדה
 בן תשע שבעה על יבמתו קנאה
 A nine-year-old boy can perform יבום, because ביאתו ביום
 and דעת יבום does not require יבום.

2

As part of this discussion
 the Gemara points out

Although generally
 אין אישות
 לקטן

Because the Pasuk says
 כי יקח איש אשה

However,
 יש אישות
 לקטן

In a case of
 יבם
 בן תשע שנים
 ויום אחד
 הבא על יבמתו

3 The question remains however whether he can perform יעוד;

and the Gemara cites a ברייתא that addresses this question:
 אין יעוד אלא בגדול
 Only an adult man can perform יעוד, because
 אין יעוד אלא מדעת
 יעוד requires דעת דידיה, an intentional act by him.

Alternately, the Gemara explains that
 אין יעוד אלא מדעת
 Refers to
 דעת דידיה
 As the ברייתא says
 אשר לא יעדה
 מלמד שצריך ליעדה
 And as Rashi explains;
 לשון יעדה למידרשה
 לשון דיעה
 He must inform her about the יעוד, because we require her
 דעת as well.

3

The question remains however whether he can perform יעוד

?

ברייתא:

אין יעוד אלא בגדול

Because

אין יעוד אלא מדעת

Alternately, the Gemara explains

דעת דידיה

an intentional act by him

As the ברייתא says

אשר לא יעדה
מלמד שצריך ליעדה
לשון יעדה למידרשה
לשון דיעה

5 However, the Gemara suggests perhaps ר' יוסי ב"ר יהודה agrees that מעות ראשונות לקידושין ניתנו He does marry her with the original money; however, שאני הכא דאמר רחמנא והפדה The Pasuk specifically requires that the יעוד be performed while there is still a remaining value of a פרוטה to her term which allows for redemption; and similarly, שאני הכא דאמר רחמנא יעדה The Pasuk specifically requires דעת דידה for יעוד.

5 ~~X~~
The Gemara suggests
Perhaps ר' יוסי ב"ר יהודה agrees that
מעות ראשונות לקידושין ניתנו

However,

שאני הכא
דאמר רחמנא
והפדה

The Pasuk specifically requires
a remaining value of a פרוטה

Similarly,

שאני הכא
דאמר רחמנא
יעדה

The Pasuk requires דעת דידה
for יעוד

6 The מחלוקת ברייתא illustrates another aspect of their המוכר את בתו והלך וקידשה לאחר שיחק באדון ומקודשת לשני דברי רבי יוסי ברבי יהודה If someone marries off his daughter while she is serving as a אמה, the קידושין is effective and the master cannot perform יעוד later, because ר' יוסי ב"ר יהודה holds מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו And יעוד only takes effect at the time of יעוד, and in this case the קידושין preceded it.

וחכמים אומרים
אם רצה ליעד מייעד

The master CAN perform יעוד; because the חכמים hold מעות ראשונות לקידושין ניתנו

And the subsequent יעוד IS effective retroactively, and would therefore precede the other's Kiddushin.

=====

6 The מחלוקת ברייתא illustrates another aspect of their

המוכר את בתו
והלך וקידשה לאחר

חכמים:
אם רצה ליעד
מייעד

אחזת ראשונות
אקידושין ניתנו

ר' יוסי ב"ר יהודה:
שיחק באדון
ומקודשת לשני

אחזת פראשונות
לאו אקידושין ניתנו

7 The Gemara infers several other Halachos from רבי יוסי ב"ר יהודה:

1.
 Generally, the father has the authority of קידושי קטנה.
 However,
 אומר אדם לבתו קטנה
 צאי וקבלי קידושין
 A father can grant his daughter the power to accept Kiddushin on her own, because it's similar to when her father sells her; he effectively grants her permission to later accept a proposal of יעוד.
 Similarly,

2.
 המקדש במלוה שיש עליה משכון
 מקדושת
 A man can affect Kiddushin by waiving a loan the woman owes him IF there is collateral attached, because it's similar to יעוד;
 האי הלואה היא
 והיא גופא משכון היא
 The remaining value of a term is essentially a loan, and the האי הלואה herself is the collateral, and yet the יעוד is valid.
 =====

7 Several other Halachos from רבי יוסי ב"ר יהודה

1
 Generally,
 the father has the authority of קידושי קטנה
 However,
 אומר אדם לבתו קטנה
 צאי וקבלי קידושין
 He effectively grants her permission to later accept a proposal of יעוד

2
 המקדש במלוה
 שיש עליה משכון
 מקדושת
 Because it's similar to יעוד;
 האי הלואה היא
 והיא גופא משכון היא

8 The Gemara discusses a sale that precludes the possibility of יעוד:

המוכר את בתו
 ופסק על מנת שלא לייעד
 נתקיים התנאי
 דברי רבי מאיר
 A stipulation preventing the possibility of יעוד IS effective;
 וחכמים אומרים
 אם רצה לייעד מייעד
 This stipulation is NOT effective, and the master retains the right to perform יעוד;
 מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה
 וכל המתנה על מה שכתוב בתורה
 תנאו בטל
 Because it directly contravenes a Torah law;

8 A sale that precludes the possibility of יעוד

המוכר את בתו
 ופסק על מנת שלא לייעד

חכמים: אם רצה לייעד מייעד This stipulation is NOT effective	רבי מאיר: נתקיים התנאי The stipulation IS effective
--	---

מפני שכתוב על מה שכתוב בתורה
 ולא פסק על מה שכתוב בתורה
 תנאו בטל

9 The Gemara asks that we find that רבי מאיר also agrees with this principle in the following ברייתא:

האומר לאשה הרי את מקדושת לי
ע"מ שאין לך עלי
שאר כסות ועונה
ה"ז מקדושת
ותנאו בטל
דברי רבי מאיר

A stipulation curtailing a husband's obligation to provide for his wife's needs is NOT effective, because it contravenes the Torah's laws.

רבי יהודה אומר
בדבר שבממון
תנאו קיים

The condition IS effective regarding his financial obligations.

The Gemara answers that the case of יעוד is an exception because the Torah explicitly allows for such a stipulation.

The Pasuk says

וכי ימכור איש את בתו לאמה
פעמים שאינו מוכרה
אלא לאמה בלבד

She CAN be sold solely as a maidservant.

9 We find that רבי מאיר also agrees with this principle?

?

בריייתא:

האומר לאשה
הרי את מקדושת לי
ע"מ שאין לך עלי שאר כסות ועונה

רבי יוחנן:

בדבר שבממון
תנאו קיים

רבי מאיר:

ה"ז מקדושת
ותנאו בטל

Regarding his
financial obligations

Because it contravenes
the Torah's laws

?

The case of יעוד is an exception because the Torah explicitly allows for such a stipulation:

וכי ימכור איש את בתו לאמה
פעמים שאינו מוכרה
אלא לאמה בלבד

She CAN be sold solely as a maidservant

10 The Gemara goes on to explain that the חכמים who hold that

על מנת שלא לייעד תנאו בטל
Derive from
לאמה

פעמים שאינו מוכרה
אלא לאמה בלבד
מלמד שמוכרה לפסולים

For example

ממזר ונתין

He CAN sell her to someone she is forbidden to marry, but there still is a possibility of יעוד, because as Rashi explains

דקידושין תופסין בחייבי לאוין

10 The חכמים who hold
על מנת שלא לייעד תנאו בטל
Derive from

לאמה

פעמים שאינו מוכרה
אלא לאמה בלבד
מלמד שמוכרה לפסולים

For example נתין וממזר

דקידושין תופסין בחייבי לאוין

11 Whereas רבי מאיר derives from מוכרה לפסולים from
 אם רעה בעיני אדוניה
 שרעה בנישואיה
 However,
 אין מוכרה לקרובים
 He CANNOT sell her to relatives, because יעוד is then
 impossible, because
 שאין קדושין תופסין בה
 Kiddushin with a ערוה is ineffective.

רבי אליעזר likewise derives from מוכרה לפסולים from
 אם רעה בעיני אדוניה
 שרעה בנישואיה
 However, he derives from
 לאמה
 מלמד שמוכרה לקרובים
 He CAN sell her to relatives, even though יעוד is not
 possible.

11

Whereas רבי מאיר
derives מוכרה לפסולים from
אם רעה בעיני אדוניה
שרעה בנישואיה

However
אין מוכרה לקרובים

Because
לאין קדושין תופסין בה

likewise רבי אליעזר
derives מוכרה לפסולים from
אם רעה בעיני אדוניה
שרעה בנישואיה

However, he derives from
לאמה
מלמד שמוכרה לקרובים

12 Let's summarize the Machlokes:
 According to the חכמים
 על מנת שלא לייעד תנאו בטל
 מוכרה לפסולים
 אין מוכרה לקרובים

According to רבי מאיר
 על מנת שלא לייעד תנאו קיים
 מוכרה לפסולים
 אין מוכרה לקרובים

According to רבי אליעזר
 על מנת שלא לייעד תנאו בטל
 מוכרה לפסולים
 מוכרה לקרובים

12

Let's summarize the Machlokes:

<i>רבי אליעזר:</i>	<i>רבי מאיר:</i>	<i>חכמים:</i>
ע"מ שלא לייעד תנאו בטל	ע"מ שלא לייעד תנאו קיים	ע"מ שלא לייעד תנאו בטל
מוכרה לפסולים	מוכרה לפסולים	מוכרה לפסולים
מוכרה לקרובים	אין מוכרה לקרובים	אין מוכרה לקרובים